

Sarajevo, 8. februar 2019. godine

- SAOPŠTENJE ZA MEDIJE -

Ruski uticaj na vanjsku politiku Bosne i Hercegovine

Sve češći navodi zapadnih zvaničnika o ruskom uplitanju u političke procese na Balkanu, svoju utemeljenost mogu pronaći u vođenju vanjske politike Bosne i Hercegovine. U protekloj godini naša država nastavila je sa praksom davanja podrške ruskim interesima u odnosu na stavove Evropske Unije. Tako se naša diplomatija u 14 slučajeva (u periodu januar 2018. - januar 2019.) nije pridružila niti jednom vanjskopoličkom stavu ili deklaraciji EU koji su bili usmjereni protiv aktivnosti Rusije na ugrožavanju teritorijalnog suvereniteta i integriteta Ukrajine i Gruzije te istrage i nalaza povodom obaranja malezijskog aviona MH17 iz jula 2014. godine.¹

Podsjećamo da su sve zemlje koje pretenduju da postanu članice EU u obavezi da postepeno usaglašavaju svoje stavove s vanjskopoličkim djelovanjem EU, koje se manifestuje putem usvajanja vanjskopoličkih deklaracija i eventualnom primjenom mjera koje mogu slijediti iz istih. Usaglašavanjem stavova država kandidata ili potencijalnih kandidata sa deklaracijama EU, šalje se jasna poruka da se vanjska politika te države bazira na istim principima i vrijednostima kao i vanjska politika EU, odnosno dogovorena politika njenih članica u domenu zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU.

Ne treba zanemariti ni činjenicu da je u periodu usvajanja analiziranih deklaracija EU, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine u martu 2018. godine usvojilo dokument Strategija vanjske politike Bosne i Hercegovine 2018-2023., u kojem je naznačeno da će BiH dodatno unaprijediti sistem pridruživanja vanjskopoličkim izjavama i restriktivnim mjerama Evropske unije prema trećim zemljama i subjektima. Zaista treba naglasiti da je tokom 2018. godine bio nešto povoljniji procenat usaglašenosti sa EU deklaracijama na nivou od oko 72% (od 73 saglasni sa 53), za razliku od 2017. godine kada je taj procenat bio 60% (od 43 saglasni sa 26).² Ipak, pregled usaglašenosti sa deklaracijama EU u periodu od donošenja nove Strategije jasno ukazuje na daljnju prorasku opredjeljenost naših zvaničnika zaduženih za provođenje vanjske politike (u prvom redu Predsjedništva BiH, odnosno Ministarstva vanjskih poslova BiH koje sprovodi dogovorenu politiku).

¹ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/?Page=1>

² <http://www.predsjednistvobih.ba/vanj/default.aspx?id=79555&langTag=bs-BA>

Postavlja se i pitanje da li je stvar slučajnosti da višegodišnji stavovi bh. diplomatije u potpunosti koincidiraju sa stavovima Republike Srbije u dijelu deklaracija EU koje su bile nauštrb ruskih interesa.³ Naš drugi susjed, Crna Gora, dala je svoju saglasnost na sve deklaracije EU, dok je Hrvatska aktivni akter pri definisanju Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU kao njena punopravna članica.

Dr. Sci. Denis Hadžović

Direktor

³ za analizu usaglašenosti u periodu 2014-17. pogledati <http://css.ba/fokus-ba-css-gdje-se-kroji-vanjska-politika-bosne-i-hercegovine>